

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (FP):

Hvis jeg skal svare lige så forenklet, som spørgsmålet er stillet, er svaret ganske klart ja.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Vi er åbenbart i gang med en øvelse, der går ud på at finde ud af, hvem der er de sande protektionister i Danmark. Hr. Kent Kirk siger, at vi skal lade varerne producere dér, hvor de er billigst at producere. Det er jeg sådan set enig i, men så må jeg spørge hr. Kent Kirk: Hvornår siger vi så til danske landmænd, at sukker ikke skal laves i Danmark? Er der noget, der er noget svineri, for at sige det, som det er, over for ulandene, så er det de regler, vi har vedrørende sukkerproduktion. Det er jo reel protektionisme, idet vi ved regler i EU har besluttet, at man skal producere sukker dér, hvor det er uhensigtsmæssigt at producere det, nemlig hvor det bliver produceret dyrere, end det *kan* produceres. Og hvis vi åbnede verdensmarkedet for sukker, ville de fattige lande få en chance. Det bliver oven i købet brugt politisk over for Cuba.

Det er jo virkeligheden. Men hvem er de sande forsvarere for protektionisme, og hvem er de sande angribere af protektionisme?

Det er lidt modsat det, hr. Kent Kirk har sagt fra talerstolen her, og det gælder for den sags skyld også fru Charlotte Antonsen.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Det er blot en kort replik til hr. Kent Kirk, som beskrev, hvordan landbruget op igennem hele dette århundrede har været anset for at være et strategisk erhverv, som man skulle opretholde af forsyningsmæssige grunde; det er jeg fuldstændig klar over.

Men det er ikke blot et strategisk erhverv, det er også et kulturbærende erhverv. Det er på mange måder en del af vores i kultur i Danmark, at vi har en landbokultur. Næsten alle vi, der er til stede her, har jo familie, som har boet på landet i en tidligere generation, så det forstår jeg godt.

Men det bliver jo lidt grotesk, når man så ser på nogle af vores nabolande, f.eks. Finland, som i forbindelse med optagelsesforhandlingerne til EU havde nogle særlige ønsker om at tilgodese arktisk landbrug. Så er det, man begynder at spørge sig selv, om der ikke er grænser for, hvor meget man skal pleje den selvforsyningsgrad, og hvor langt man kan gå i støtten til egne job.

Jeg går heller ikke ind for, at man med ét slag skal fjerne alle subsidieringer af landbrugsproduktionen og af landbrugserhvervet, for det vil selvfølgelig få katastrofale følger. Det ved vi også fra vores GATT-høring. Det ville betyde fantastiske omvæltninger i samfundet, og det er der ingen af os der ønsker. Men vi ønsker, at man skal sige ærligt til landbobefolkningen og til dem, der arbejder med fødevarerproduktionen nu, at det kommer til at foregå på en anden måde, når vi ser ti, tyve, tredive år ud i fremtiden. Det er blot den ærlighed, jeg gerne vil have.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Sådan som jeg husker forhandlingerne op til Uruguayrunden, har jeg ikke hørt hverken landmænd eller nogle af de borgerlige partier, som har været imod, at man skulle indgå en international aftale, der var endnu mere liberalistisk end den, man nåede. Jeg har ikke hørt nogen, der har talt imod det.

Derfor går hele øvelsen jo ud på, at vi nu via WTO, når vi næste gang skal diskutere liberalisering af verdenshandelen, herunder også af fødevarer, forhåbentlig kommer et skridt videre.

Men jeg synes, det er lidt af en pseudodiskussion, når man står heroppe fra Folketingets talerstol vel vidende, at man ikke kunne komme længere i de internationale forhandlinger, og siger: Jamen hvis I ikke går ind for, at vi nu bare skal fjerne det hele, er I i virkeligheden ikke liberalistisk indstillet, så er I protektionistiske. Det er da en pseudomåde at fremstille hele problemstillingen på.

Vi vil meget gerne videre ad den vej, som vi trods alt betragtede her med Uruguayrunden. Men det forudsætter, at alle, der producerer fødevarer og er med i den internationale konkurrence, også er parat til det.

I øvrigt synes jeg selvfølgelig, det er interessant, når fru Elisabeth Arnold netop nævner det problem, at Finland, Sverige og vel også til dels Norge under forhandlingerne om medlemskab af EU ønskede, at der skulle tages særlige hensyn til det arktiske.

Her er vi igen inde i nogle vanskeligheder, for ligesom vi i de internationale aftaler kan udtale ønske om, at der skal tages miljømæssige, arbejdsmarkedsmæssige og andre hensyn, er det klart, at der også på et tidspunkt, efterhånden som man udvikler en større liberalisering af fødevarerproduktionen, vil være nogle, der udtaler ønske om hensyntagen til de tyndt befolkede områder rundt omkring i verden.